

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 42/3

27 հոկտեմբերի 2015 թ.

Քննարկվեց «Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ 30.09.2015 թ-ի գանգատը ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի պետի 24.09.2015 թ-ի թիվ 1428737 վարչական ակտի դեմ:

«Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

Սույն թվականի մայիսի 15-ին «Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ նաև Ընկերություն) Հրազդանի հարկային տեսչություն է ներկայացրել հայտարարություն՝ գործունեությունը վերսկսելու վերաբերյալ: Ընկերությունը, կնքված պայմանագրերի համաձայն, հուլիսի 17-ին Ռուսաստանի Դաշնությունից հանրապետություն է ներմուծել ապրանքներ:

Հուլիսի 27-ին ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի օպերիվազորներն անտեսելով ՀՀ Սահմանադրության 5-րդ հոդվածի 2-րդ պարբերության և «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդվածի պահանջները այցելել են ընկերության գործունեության իրականացման վայր՝ ք.Հրազդան, Պուրակային փող., 2-րդ նրբ., տուն 3 և շենք 10 ու պահանջել են իրենց ցույց տալ վերջերս հանրապետություն ներմուծված ապրանքները և տրամադրել ապրանքն ուղեկցող փաստաթղթերը (հաշիվ-ապրանքագիր, տրանսպորտային բեռնագիր և այլն):

Նրանց ուղղված հարցին, թե ինչի հիման վրա են պահանջում ցույց տալ ներմուծված ապրանքներն ու համապատասխան փաստաթղթերը, պատասխանել են, որ սահմանված հատուկ կարգի համաձայն, քանի որ ԵՏՄ անդամ պետություններից ներմուծված ապրանքները չեն մաքսագերծվում, ուստի պետք է այցելեն տնտեսավարողին, արձանագրեն ապրանքների ներմուծման փաստը, ինչպես նաև իրականացնեն ապրանքների գույքագրում:

Խորհրդակցելով մասնագետի հետ և համոզվելով, որ օպերիվազորների պահանջը ոչ օրինաչափ է, ընկերության տնօրենը հրաժարվել է նրանց ներկայացնել ապրանքների փաստաթղթերը, սակայն պահեստում ցույց է տվել ներմուծված ամբողջ ապրանքը:

2 օր անց՝ հուլիսի 29-ին, տան բալկոն, որը նույնն է ընկերության իրավաբանական և գործունեության իրականացման հասցեների հետ, հարցրել են ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի թվով 3 աշխատակիցներ, որոնք ներկայացրել են «Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ գործունեության և դրան առնչվող անձանց նկատմամբ օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումներ իրականացնելու վերաբերյալ հրամանից քաղվածք, մասնավորապես՝ օպերատիվ հարցում, օպերատիվ տեղեկությունների ձեռքբերում, իրերի և փաստաթղթերի հետազոտություն, արտաքին դիտում, շենքերի, կառույցների, տեղանքի, շինությունների և տրանսպորտային միջոցների հետազոտում:

Գանգատարկման հանձնաժողովն իր իրավասությունների սահմաններում ծառայողական քննության միջոցով կարող է պարզել, թե ո՞ր տեղեկություններն էին առկա, ինչպես նաև հարկային հանցագործության կատարման մասին վկայող ո՞ր փաստերն ու հանգամանքներ էին առկա վերը նշված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումն իրականացնելու համար:

Գանգատում բերված են «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին և 6-րդ կետերի դրույթները:

Այս պարագայում Գանգատարկման հանձնաժողովն իր իրավասությունների սահմաններում կարող է պարզել.

- եղել են արդյոք յուրաքանչյուր տեսակի միջոցառումն իրականացնելու համար հիմքեր և հիմնավորող հանգամանքներ, իսկ դրանք թվով 5-ն են,

- օպերատիվ ստորաբաժանման ղեկավարը պահանջել է արդյոք բացատրություններ և լրացուցիչ նյութեր միջնորդություն ներկայացրած օպերատիվ ստորաբաժանման աշխատակցից:

Գանգատում բերված են նաև «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի, 4-րդ հավելվածի 5-րդ և 13-րդ կետերի, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 86-րդ հոդվածի 1-ի կետի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի դրույթները:

Վերոգրյալ օրենքներից մեջբերումները հիմնավորում են այն փաստը, որ ըստ էության վարչական ակտում բացակայում է գործարքի կամ գործողության խախտման հիմքը:

Վարչական ակտում արձանագրվել են ոչ թե ապրանքների տեղափոխությունները (գործողությունը), որոնք իրականացվել են առանց համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթերի, այլ, որ ուղեկցող փաստաթղթերը դուրս են գրվել ավելի ուշ քան բուն գործողությունը:

Ընկերությունը գտնում է, որ վարչական ակտը ոչ իրավաչափ է, իսկ նրանում արձանագրվածի համար ՕՀ միջոցառում իրականացնելու կարիք չկար, քանի որ նույնը կարող էր արձանագրել հարկային մարմնի յուրաքանչյուր աշխատակից, ով տարրական գիտելիքներ ունի «einvoice» համակարգից օգտվելու:

Ելնելով վերոգրյալից և առաջնորդվելով Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 293 հոդվածի 3-րդ կետով, «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 63 հոդվածի 2-րդ կետով և 76 հոդվածի 1-ին կետի ա) ենթակետով, ընկերությունը պահանջում է անվավեր ճանաչել ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի 24.09.2015 թ-ի թիվ 1428737 վարչական ակտը:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ ՀՀ ՖՆ ՕՀ և ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի պետի կողմից 24.09.2015 թ-ին կայացվել է հարկային պարտավորությունների առաջադրման և պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ թիվ 1428737 վարչական ակտը, որով մասնավորապես արձանագրվել է հետևյալը.

«Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով իրականացված օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքում կազմված նյութերի ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 08.08.2015 թ-ին և 10.08.2015 թ-ին «Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ-ն ք.Հրազդան, Պուրակային փողոց 2-րդ նրբանցք 10 հասցեում գտնվող պահեստից իրականացրել է ապրանքի տեղափոխություններ դեպի ընկերության արտադրամաս, որը գտնվում է ք.Հրազդան, Պուրակային փողոց 2-րդ նրբանցք՝ 3 հասցեում: Նշված տեղափոխությունների մասով ընկերության կողմից 09.08.2015 թ-ին, 19.08.2015 թ-ին և 20.08.2015 թ-ին դուրս են գրվել տեղափոխման էլեկտրոնային փաստաթղթեր՝

1. Տեղափոխման փաստաթուղթ № Բ5886532700, գումարով՝ 215755 դրամ, դուրս գրման ամսաթիվ՝ 09.08.15թ, տեղափոխման ամսաթիվ՝ 08.08.15թ-ին,

2. Տեղափոխման փաստաթուղթ № Բ5686300511, գումարով՝ 488225 դրամ, դուրս գրման ամսաթիվ՝ 19.08.15թ, տեղափոխման ամսաթիվ՝ 10.08.15 թ-ին,

3. Տեղափոխման փաստաթուղթ № Բ0123151385, գումարով՝ 48103 դուրս գրման ամսաթիվ՝ 20.08.15թ, տեղափոխման ամսաթիվ՝ 10.08.15 թ-ին:

Ընկերության կողմից չեն կատարվել «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված N 4-ով սահմանված ՀՀ-ում առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների փաստաթղթավորման և գրանցման (հաշվառման) կարգի (այսուհետ նաև Կարգ) 3-րդ կետի 3-րդ ենթակետի պահանջները, որի համաձայն ապրանքներ տեղափոխելու դեպքում տեղափոխվող ապրանքն ուղեկցվում է ապրանքի տեղափոխումը հավաստող, սահմանված կարգով դուրս գրված համապատասխան ապրանքագրերով, բեռնագրերով և բեռնաառաքման փաստաթղթերով: Իսկ Կարգի 5-րդ կետի 1-ին ենթակետի համաձայն անփաստաթուղթ ապրանք է համարվում առաքվող կամ տեղափոխվող այն ապրանքը, որը փաստացի առաքվում կամ տեղափոխվում է առանց համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթի, նշված տեղափոխված ապրանքը համարվում է անփաստաթուղթ ապրանք:

«Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ կողմից, ս.թ. օգոստոսի 8-ին և 10-ին իրականացվել է ընդհանուր գումարով 752.083 դրամի ապրանքի տեղափոխություն՝ պահեստից դեպի արտադրամաս առանց ուղեկցող փաստաթղթերի: Այսինքն, ապրանքների տեղափոխման օրը ուղեկցող փաստաթղթեր դուրս գրված չեն եղել:

Ընկերությունը 03.08.2015 թ-ին ներկայացրել է Հարկային մարմնի էլեկտրոնային գրքերի համակարգում ք.Հրազդան, Պուրակային փողոց 2-րդ նրբանցք 10 հասցեի (առաքման վայր) համար էլեկտրոնային գրքի գրանցման հայտ: ՀՀ Կառավարության 06.12.2012 թ-ի թիվ 1570-Ն որոշմամբ հաստատված «Առաքվող կամ տեղափոխվող արտադրանքի, ապրանքների ուղեկցող փաստաթղթերի էլեկտրոնային եղանակով գրանցման (հաշվառման) կարգի» 22-րդ կետի համաձայն, հարկ վճարողի էլեկտրոնային գրքերի վարման համար պատասխանատու անձը (օգտվողը) մինչև ապրանքների փաստացի առաքումը կամ տեղափոխումն ուղեկցող յուրաքանչյուր փաստաթղթի համար առանձին, ըստ առաքման կամ տեղափոխման հաջորդականության, դարանի համապատասխան էլեկտրոնային գրքում կատարում է հետևյալ գրանցումները՝ ուղեկցող փաստաթղթի հերթական համարը, ուղեկցող փաստաթղթի դուրս գրման ամսաթիվը, ամիսը, տարեթիվը, ապրանքների առաքման կամ տեղափոխման ամսաթիվը, ամիսը, տարեթիվը, ապրանքների առաքման փաստաթղթի ընդհանուր գումարը, գնորդը (ստացողը), նշանակման վայրի հասցեն: Համաձայն նույն կարգի 21-րդ կետի, հարկ վճարողն իր առաքման վայրից կամ կետից (որոնց համար նույն կարգին համապատասխան գրանցել կամ վերագրանցել է էլեկտրոնային գիրք) ապրանքի, արտադրանքի առաքում կամ տեղափոխում իրականացնելու դեպքում «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի Հավելված N 4-ի համապատասխան պարտավոր է ուղեկցող փաստաթղթերի գրանցումը վարել բացառապես այդ առաքման վայրի կամ կետի համար գրանցված (վերագրանցված) էլեկտրոնային գրքում (այլ էլեկտրոնային գրքերում գրանցված ուղեկցող փաստաթղթերը չեն համարվում օրենքի N 4 հավելվածին համապատասխան գրանցված (հաշվառված) ուղեկցող փաստաթղթեր):

«Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ կողմից, ս.թ. օգոստոսի 8-ին և 10-ին իրականացվել է ընդհանուր գումարով 752.083 դրամի ապրանքի տեղափոխություն՝ պահեստից դեպի արտադրամաս առանց ուղեկցող փաստաթղթերի: Միաժամանակ նշված տեղափոխությունների վերաբերյալ տվյալները մուտքագրված չեն եղել տվյալ հասցեի համար գրանցված էլեկտրոնային գրքում:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի 3.1 մասի և «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 29-րդ հոդվածի դրույթներով վարչական ակտով կիրառվել է «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածով նախատեսված տուգանքը՝ գումարով 376.041 դրամ:

Նիստի ընթացքում օպերիւիազոր Արտեմ Գալստյանը նշեց, որ 27.07.2015 թ-ին շրջայցի շրջանակներում ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի 4-րդ մասի դրույթներով, այցելել է ք.Հրազդան, Պուրակային փող. 2-րդ նրբանցք 10-րդ շենքի մուտակայք՝ ճշտելու համար տվյալ վայրում գործունեություն

իրականացնող անձանց տվյալները և փաստաթղթերը: Տվյալ պահին նշված վայրում, որպես գործունեություն իրականացնող հանդես է եկել ՀՀ քաղաքացի Ակսել Մկրտչյանը, որին ներկայացնելով ծառայողական վկայականը՝ վերը նշված հիմքով պահանջվել է ներակայացնել անձը հաստատող փաստաթղթերը և հայտնել, թե ինչ գործունեությամբ է նա զբաղված: Ակսել Մկրտչյանը հայտնել է, որ հանդիսանում է «Հիդրո Սթորմ» ՍՊԸ հիմնադիրը և տնօրենը: Ա.Մկրտչյանը հայտնել է նաև, որ ընկերությունը ԵՏՄ անդամ պետություններից, մասնավորապես՝ Ռուսաստանի Դաշնությունից, իրականացնում է ապրանքանյութական արժեքների ներմուծումներ: Ակսել Մկրտչյանի հետ գրուցը տևել է մի քանի րոպե: Այդ ընթացքում օպերիվագոր Արտեմ Գալստյանի կողմից որևէ ստուգողական, չափագրման, գույքագրման կամ այլ գործողություններ չեն իրականացվել:

Այնուհետև, ՀՀ ՖՆ ՕՀ ՆԱ ԳՎ ՕՀՎ պետի 29.07.2015 թ-ի թիվ 1428737 որոշման հիմքով իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների շրջանակներում 29.07.2015 թ-ից ընկերության նկատմամբ կատարվող ՕՀ միջոցառման արդյունքներով ձեռք բերված տեղեկությունների վերաբերյալ պարզաբանումներ ստանալու նպատակով ՕՀՎ աշխատակիցները 20.08.2015 թ-ին հանդիպել են Ակսել Մկրտչյանին: Տնօրենին առաջադրված հարցերի և ստացված պատասխանների վերաբերյալ կազմվել է համապատասխան արձանագրություն, որը հաստատվել է փոխադարձ ստորագրություններով:

ՕՀՄ կատարելու հիմքերի (տեղեկությունների), միջնորդությունների, միջոցառումների տեսակների վերաբերյալ հարկ է նշել հետևյալը:

«Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածով սահմանված է օպերատիվ-հետախուզական միջոցառում անցկացնելու թույլտվություն ստանալու վերաբերյալ օպերատիվ ստորաբաժանման աշխատակցի պատճառաբանված միջնորդությունը և դրա քննարկման կարգը, իսկ նույն հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն միջնորդությունը քննարկում է օպերատիվ ստորաբաժանման ղեկավարը միանձնյա՝ միջնորդություն ներկայացրած աշխատակցի մասնակցությամբ: Հարցի քննարկումից հետո օպերատիվ ստորաբաժանման ղեկավարը որոշում է կայացնում օպերատիվ-հետախուզական միջոցառում անցկացնելը թույլատրելու կամ միջնորդությունը մերժելու մասին՝ որոշման մեջ նշելով բավարարման կամ մերժման հիմքերը: Տվյալ պարագայում բավարար հիմքերի առկայությամբ ՕՀՎ պետի կողմից թույլատրվել է ՕՀՄ իրականացումը:

Գանգատում բերված փաստարկների վերաբերյալ, որ վարչական ակտում բացակայում է գործարքի կամ գործողության խախտման հիմքը, հարկ է նշել հետևյալը:

Ընկերության պնդումների կապակցությամբ, որ «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի 3-րդ պարբերության համաձայն օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների իրականացման շրջանակներում կատարված գործարքը կամ գործողությունը համարվում է խախտման հիմք, եթե հարկային մարմինների կողմից իրականացվող օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների արդյունքում արձանագրվել է, որ գործարքը կամ գործողությունը կատարվում է առանց սույն օրենքի բաղկացուցիչ մասը կազմող Հավելված N 4-ով սահմանված վավերապայմաններին բավարարող ուղեկցող փաստաթղթերի, հարկ է նշել, որ ապրանքների տեղափոխման փաստը կամ այդ գործողությունը, որը կատարվում է ապրանքների տեղափոխման ընթացքում, փաստացի արձանագրվել են «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով, իսկ միջոցառումների արդյունքների ամրագրումները փաստաթղթավորվել են ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 2008 թ-ի հոկտեմբերի 2-ի թիվ 1-06/429-Ա հրամանով հաստատված N4 հավելվածի համաձայն: Վերոգրյալը կատարվել է գաղտնի մեթոդով, առանց ընկերության պաշտոնատար անձանց իմացության՝ հիմք ընդունելով «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ

հողվածի առաջին մասի դրույթը, համաձայն որի օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմիններն իրենց խնդիրներն իրականացնելիս իրավունք ունեն՝ 1) բացահայտ կամ գաղտնի մեթոդներով իրականացնելու օրենքի 14-րդ հոդվածով նախատեսված միջոցառումները:

Վերոգրյալից հետևում է, որ քննարկվող դեպքում ապրանքների տեղափոխությունները հանդիսացել են որպես օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների իրականացման շրջանակներում կատարված գործարք կամ գործողություն, որը համարվում է խախտման հիմք և մեկնաբանվում է վերոհիշյալ մեջբերված իրավական ակտում պարունակող բառերի և արտահայտությունների տառացի նշանակությամբ:

ՀՀ ՖՆ ՕՀ և Ա ԳՎ օպերատիվ-հետախուզության վարչության պետի 29.07.2015 թ-ի թիվ 1428737 որոշման հիմքով ընկերության գործունեության և այդ գործունեության հետ առնչվող անձանց նկատմամբ իրականացվել են «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածով սահմանված հետևյալ ՕՀ միջոցառումները. 1) օպերատիվ հարցում, 2) օպերատիվ տեղեկությունների ձեռքբերում, 3) իրերի և փաստաթղթերի հետազոտություն, 4) արտաքին դիտում, 5) շենքերի, կառույցների, տեղանքի, շինությունների և տրանսպորտային միջոցների հետազոտում: Նշված միջոցառումները, ըստ էության, իրենցից ներկայացնում են բազմաբովանդակ գործողություններ, որոնց արդյունքում ստացված տվյալները հայտնի են լինում տարբեր օրերին և ժամերին կապված միջոցառումների անցկացման առանձնահատկություններից: Վերջին ՕՀ միջոցառումը իրականացվել է 16.09.2015 թ-ին, որի ընթացքում ձեռք բերված տվյալները համադրվել են մինչև այդ ստացված տեղեկությունների հետ: Արդյունքում, արձանագրվել է ընկերության կողմից ՀՀ օրենսդրության պահանջների խախտման փաստ:

Ելնելով վերոգրյալից և ղեկավարվելով «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ, 29-րդ հոդվածների, «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի և «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 30-րդ հոդվածի 3-րդ մասի դրույթներով հարուցվել է վարչական վարույթ և 16.09.2015 թ-ին կազմվել է թիվ 1428737 արձանագրությունը, որը և հիմք է հանդիսացել ՀՀ ՖՆ ՕՀ և Ա ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի պետի կողմից հարկային պարտավորությունների առաջադրման և պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ 24.09.2015 թ-ի թիվ 1428737 վարչական ակտը կայացնելու համար:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Է՝

ՀՀ ՖՆ ՕՀ և Ա ԳՎ ՕՀՎ 20-րդ բաժնի պետի 24.09.2015 թ-ի թիվ 1428737 վարչական ակտը թողնել անփոփոխ, իսկ գանգատը՝ մերժել:

Սույն որոշմանը չհամաձայնվելու դեպքում այն ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկու ամսվա ընթացքում կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

